

Częstochowa, 10.12.2025 r.

**Ogłoszenie konkursowe w ramach projektu Fundacji Oczami Brata
pn. „Niepełni? Pełni możliwości! Lokalne inicjatywy dla wsparcia i integracji”
finansowanego ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych w ramach Programu „Moc lokalnych inicjatyw”**

*zgodnie z umową nr UM/PW13/2025/1/DEPT_DS_WSPOLPRACY/16217 o realizację
zadania publicznego, o której mowa w art. 16 ust. 1A ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r.
o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie*

Fundacja Oczami Brata ogłasza nabór wniosków w konkursie „Niepełni? Pełni możliwości!”, realizowanym w ramach programu Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych „Moc Lokalnych Inicjatyw”. Konkurs jest częścią projektu regrantingowego i realizowany będzie na terenie województwa śląskiego oraz województwa świętokrzyskiego. W drodze otwartego konkursu ofert, wyłonimy minimalnie 18 organizacji (po 9 w każdym województwie). Główny celem projektu jest dotarcie do osób z niepełnosprawnością ich otoczenia, kadry i organizacji pozarządowych działających na terenie województwa śląskiego i świętokrzyskiego, które do tej pory nie miały możliwości udziału w działaniach finansowanych przez środki PFRON.

I. Wprowadzenie, diagnoza i opis makroregionu

Projekt „Niepełni? Pełni możliwości!” realizowany przez Fundację Oczami Brata stanowi element wsparcia lokalnych społeczności i osób z niepełnosprawnościami w województwach śląskim i świętokrzyskim, umożliwiający rozwój inicjatyw opartych na zasadach dostępności, równości szans i partnerstwa lokalnego.

Wspomniany makroregion charakteryzuje się znacznymi różnicami w poziomie aktywności obywatelskiej, dostępie do działań wspierających osoby z niepełnosprawnościami oraz dostępności organizacji pozarządowych. Według danych GUS i ngo.pl, w województwie świętokrzyskim zarejestrowanych jest około 3 800–4 100 organizacji pozarządowych. To relatywnie niewielka liczba – odpowiadająca średnio około 30 NGO na 10 000 mieszkańców (dane z 2022 roku). Dla porównania, w województwie śląskim działa ponad 12 000 zarejestrowanych organizacji pozarządowych, co stawia ten region wśród najaktywniejszych w Polsce. Jednocześnie badania pokazują, że tylko około połowa zarejestrowanych NGO prowadzi realną działalność. W świętokrzyskim odsetek aktywnych NGO jest niższy niż średnia krajowa, a wiele z nich funkcjonuje na poziomie gminnym bez struktury

administracyjnej, często przy wsparciu pojedynczych liderów społecznych. W zakresie sytuacji osób z niepełnosprawnościami dane z Narodowego Spisu Powszechnego 2021 wskazują, że w województwie śląskim liczba osób z orzeczeniem o niepełnosprawności wynosiła około 64 139 osób. Według alternatywnych szacunków GUS, liczba osób z niepełnosprawnością w tym regionie w wieku 16–89 lat wynosiła nawet 286 000 (dane z 2022 roku). Oznacza to, że jest to znacząca grupa społeczna, wymagająca systemowego i lokalnego wsparcia. W wielu gminach województwa, zwłaszcza w subregionie cieszyńskim, udział osób z niepełnosprawnościami w ogólnej liczbie mieszkańców przekracza 10–14 procent. W województwie świętokrzyskim struktura środowiska obywatelskiego jest słabiej rozwinięta. Dane z raportów ngo.pl oraz lokalnych analiz samorządowych (2021–2023) wskazują, że niemal połowa funkcjonujących tam NGO działa jedynie na poziomie gminnym lub powiatowym i rzadko posiada doświadczenie w realizacji projektów finansowanych z funduszy publicznych, w tym z PFRON. W wielu powiatach obserwuje się brak dostępności projektów kierowanych do osób z niepełnosprawnościami, co dodatkowo pogłębia wykluczenie usługowe i społeczne. Dotyczy to zwłaszcza obszarów wiejskich i małych miast, gdzie barierą jest nie tylko brak oferty, ale też brak informacji, kompetencji organizacyjnych i infrastruktury. Również w województwie śląskim, mimo większej liczby organizacji, zauważa się duże zróżnicowanie – działania koncentrują się w miastach na prawach powiatu (np. Katowice, Gliwice, Częstochowa), podczas gdy powiaty peryferyjne (np. lubliniecki, kłobucki) charakteryzuje niższa aktywność projektowa, słabszy dostęp do usług oraz niewystarczająca obecność organizacji pozarządowych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Fundacja Oczami Brata działa nieprzerwanie od 2014 roku, wspierając osoby z niepełnosprawnościami i ich otoczenie w dążeniu do maksymalnej niezależności. Początki Fundacji związane były z tworzeniem teatru dla osób z niepełnosprawnościami – do dziś uczestnicy realizują własne spektakle m.in. w Teatrze Oczami Brata i współpracując z Teatrem Nowym w Częstochowie, rozwijając kompetencje społeczne i twórcze.

Fundacja wypracowała autorską ścieżkę usamodzielniania obejmującą cztery etapy: terapię zajęciową, praktyki zawodowe, mieszkalnictwo treningowo-wspomagane oraz wejście na otwarty rynek pracy.

Projekt „Niepełni? Pełni możliwości!” wpisuje się w strategię Fundacji. W jego ramach Fundacja pełnić będzie rolę Operatora środków PFRON, wspierając mniejsze organizacje w przygotowaniu, realizacji i rozliczaniu inicjatyw lokalnych wzmacniających aktywność osób z niepełnosprawnościami.

II. Podstawa prawna

Konkurs przeprowadzony zostanie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (dalej „ustawa o działalności pożytku publicznego”) oraz na podstawie art. 36 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (dalej „ustawa o rehabilitacji”).

O grant mogą ubiegać się organizacje pozarządowe, które posiadają osobowość prawną i działają na terenie województwa śląskiego lub świętokrzyskiego, prowadzą działania skierowane do osób z niepełnosprawnościami lub ich otoczenia, nie zalegają z płatnościami wobec ZUS i US, oraz zobowiążą się do przestrzegania zasad dostępności i wykorzystania dotacji zgodnie z umową grantową.

III. Kto może uczestniczyć w konkursie

O grant w konkursie mogą ubiegać się organizacje:

- a) organizacje pozarządowe w rozumieniu art. 3 ust. 2 i 3 ust. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- b) posiadające siedzibę na terenie województwa śląskiego lub świętokrzyskiego,
- c) których działania są skierowane do osób z niepełnosprawnością lub ich otoczenia,
- d) które nie są wykluczone z możliwości ubiegania się o środki publiczne (brak zaległości wobec ZUS, US itp.),
- e) które zobowiążą się do przestrzegania zasad dostępności oraz warunków wykorzystania dotacji określonych w umowie grantowej.

IV. Cel konkursu

Głównym celem konkursu jest wsparcie lokalnych inicjatyw społecznych na rzecz osób z niepełnosprawnościami i ich otoczenia, wzmacniających samodzielność, niezależność i aktywność obywatelską.

Dodatkowymi celami konkursu są:

- wzmocnienie samostanowienia, niezależności i aktywności obywatelskiej osób z niepełnosprawnościami poprzez umożliwienie realizacji oddolnych inicjatyw;
- prowadzenie działań o charakterze edukacyjnym i animacyjnym, których celem jest pobudzanie środowiska osób z niepełnosprawnościami i ich otoczenia do zrzeszania się, aktywnego działania w środowisku lokalnym, tworzenia i rozwijania organizacji pozarządowych.

V. Wysokość środków przeznaczonych na realizację Konkursu

Na realizację konkursu przeznaczono łączne środki w kwocie 1 260 000,00 zł. Maksymalna wysokość jednego grantu to 70 000,00 złotych. Wkład własny nie jest wymagany.

VI. Sposób realizacji konkursu

1. Wybór grantobiorców nastąpi na podstawie ogłoszonego przez Fundację Oczami Brata otwartego konkursu ofert:

- projekty można będzie składać w wyznaczonym terminie przez generator składania wniosków,
- każda organizacja pozarządowa może złożyć tylko jedną ofertę,
- wkład własny nie jest wymagany.

2. W ramach przyznanych grantów NGO będą mogły realizować działania animacyjne, edukacyjne i środowiskowe, których celem jest wzmacnianie samostanowienia, niezależności i aktywności osób z niepełnosprawnością oraz ich otoczenia. Szczególny nacisk położony zostanie na:

- pobudzanie aktywności środowisk lokalnych,
- tworzenie i rozwój grup samopomocowych i organizacji,
- rozwój wolontariatu,
- edukację, integrację i wzmacnianie kompetencji.

a) Działania projektowe kierowane do osób z niepełnosprawnościami oraz ich otoczenia (rodziców, opiekunów):

- wsparcie psychologiczne i poradnicze (indywidualne, grupowe),
- warsztaty edukacyjne i rozwojowe (np. z zakresu samodzielności, komunikacji, radzenia sobie ze stresem, relacji społecznych),
- grupy samopomocowe i środowiskowe (wspierające tworzenie więzi i lokalnych inicjatyw),
- spotkania integracyjne i wydarzenia środowiskowe (o charakterze włączającym i dostępnościowym – pikniki, przeglądy artystyczne, festiwale, lokalne imprezy kulturalne),
- szkolenia i kursy tematyczne wspierające rozwój aktywności społecznej osób z niepełnosprawnościami (np. techniki cyfrowe, wyrażanie siebie, zarządzanie sobą w czasie),
- wsparcie oddolnych inicjatyw grup nieformalnych działających na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

b) Działania skierowane do wolontariuszy i kadry organizacji pozarządowych:

- szkolenia z zakresu pracy z osobami z niepełnosprawnościami, ich rodzinami i opiekunami (uwzględniające różne typy niepełnosprawności i zasady dostępności),
- warsztaty i kursy rozwijające kompetencje społeczne i organizacyjne, w tym w zakresie zarządzania projektami, komunikacji, budowania partnerstw, dostępności działań,

- działania rozwijające wolontariat lokalny – szkolenia dla wolontariuszy, integracja zespołów wolontariackich, tworzenie narzędzi wspierających wolontariat systemowy,
- mentoring, tutoring, coaching dla lokalnych liderów i początkujących koordynatorów wolontariatu, wspierające rozwój i profesjonalizację działań środowiskowych.

3. Grantu nie można przeznaczyć na:

- działania z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej realizowane w placówkach (WTZ, ZAZ, ŚDS),
- aktywizację zawodową (doradztwo, IPD, pośrednictwo pracy),
- zakup i szkolenie psów asystujących,
- organizację szkoleń dla tłumaczy PJM i tłumaczy-przewodników,
- kampanie informacyjne i medialne,
- opracowywanie i wydawanie publikacji dotyczących niepełnosprawności.

4. Sposób oceny wniosków

Wnioski będą oceniane formalnie i merytorycznie przez ekspertów zgodnie z kryteriami określonymi w dokumentacji konkursowej. Ostateczna decyzja o przyznaniu grantów należy do Komisji Konkursowej powołanej przez Operatora projektu.

Etap I – ocena formalna:

- złożenie wniosku w terminie i za pośrednictwem generatora składania wniosków,
- kwalifikowalność wnioskodawcy,
- zgodność planowanych działań z katalogiem dozwolonych form wsparcia,
- wskazanie odpowiedniej grupy docelowej,
- kompletność i poprawność formalna dokumentów.

Wnioski niespełniające któregośkolwiek z warunków formalnych zostają odrzucone i nie przechodzą do etapu oceny merytorycznej.

Etap II – ocena merytoryczna:

Każdy wniosek oceniany będzie niezależnie przez co najmniej dwóch ekspertów, na podstawie następujących kryteriów:

a) Jakość projektu i trafność diagnozy potrzeb

- trafność odpowiedzi na lokalne potrzeby osób z niepełnosprawnościami i ich otoczenia,
- przejrzystość i logika zaplanowanych działań,
- zgodność z celami konkursu.

b) Zakres i skuteczność działań

- realność osiągnięcia celów,

- liczba i jakość zaplanowanych form wsparcia,
- adekwatność działań do grupy docelowej.
- c) Jakość budżetu i racjonalność kosztów
 - spójność budżetu z harmonogramem,
 - racjonalność wydatków,
 - brak kosztów niekwalifikowalnych.
- d) Dostępność działań
 - uwzględnienie dostępności architektonicznej, cyfrowej, komunikacyjnej,
 - dostosowanie działań do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.
- e) Doświadczenie i potencjał realizatora
 - doświadczenie organizacji w pracy z grupami defaworyzowanymi,
 - kadra, partnerstwa, zasoby lokalowe i techniczne.
- f) Trwałość i wpływ działań
 - przewidywane efekty długofalowe,
 - plany kontynuacji działań po zakończeniu realizacji grantu.

Kryteria premiujące

Ogólne:

- 2 pkt – organizacja nie korzystała z dotacji PFRON w ostatnich 3 latach,
- 2 pkt – projekt realizowany we współpracy z OPS/PCPR/CUS lub inną NGO (bez kosztów),
- 2 pkt – NGO działa na rzecz osób z niepełnosprawnościami nie dłużej niż 24 miesiące.

Terytorialne:

- 5 pkt – projekt realizowany w powiecie bez NGO z projektami PFRON i tylko 1 placówką wsparcia (WTZ/ZAZ/ŚDS),
- 3 pkt – projekt realizowany w powiecie bez NGO z projektami, z max. 3 placówkami wsparcia,
- 2 pkt – projekt realizowany w powiecie z jedną placówką i max. 2 WTZ/ZAZ/ŚDS, bez NGO z projektami PFRON.

Na podstawie wyników oceny sporządzona zostanie lista rankingowa. Wszystkie organizacje otrzymają informację zwrotną z wynikiem oceny.

Z wybranymi wnioskodawcami zostaną zawarte umowy. Realizacja projektów odbywać się będzie zgodnie z zapisami umowy, przy monitoringu Operatora i obowiązku złożenia sprawozdania merytoryczno-finansowego. Maksymalny termin realizacji grantów: 30.09.2026 r.

5. Budżet projektu

Na realizację konkursu przeznaczono łączne środki w kwocie 1 260 000,00 zł. Maksymalna wysokość jednego grantu to 70 000,00 złotych brutto. Wkład własny nie jest wymagany.

W budżecie projektów grantowych wyodrębniamy trzy kategorie kosztów:

- a) Koszty realizacji zadań - muszą stanowić co najmniej 80% całkowitego budżetu projektu.
- b) Koszty administracyjno-księgowe - nie mogą przekroczyć 10% całkowitego budżetu projektu.
- c) Zakup wyposażenia na potrzeby realizacji działań merytorycznych - nie mogą przekroczyć 10% całkowitego budżetu projektu.

UWAGA (zgodnie z zapisami programu PFRON):

Grantobiorca zobowiązany jest do ponoszenia kosztów w sposób racjonalny, efektywny i uzasadniony realizacją zadania. Dla wydatków od 40 000 zł do 70 000 zł netto należy przeprowadzić rozeznanie rynku poprzez zamieszczenie zapytania ofertowego na stronie internetowej lub wysłanie zapytań ofertowych do co najmniej trzech wykonawców i porównanie ofert.

VII. Jak złożyć ofertę

Nabór ofert przeprowadzony zostanie wyłącznie w Elektronicznym Generatorze Wniosków: www.granty.oczamibrata.pl.

Wygenerowaną przez system i podpisaną przez osobę wskazaną do reprezentacji podmiotu ofertę, należy przesłać w terminie dwóch dni od daty jej złożenia w systemie na adres Fundacji Oczami Brata.

Ofertę można złożyć od 10 grudnia 2025 r., do 7 stycznia 2026 r. Po tym terminie nie będzie możliwości złożenia oferty.

UWAGA:

Organizator, tj. Fundacja Oczami Brata zastrzega sobie prawo do wyznaczenia innego terminu przyjmowania ofert lub/i przedłużenia terminu składania ofert.

Pamiętaj:

- w konkursie można złożyć tylko jedną ofertę,
- od uczestników projektu nie można pobierać opłat za udział w projekcie,
- warunkiem uznania oferty za prawidłowo złożoną jest: złożenie wniosku w generatorze oraz przesłanie papierowej wersji oferty wraz z aktualnym odpisem z KRS lub innej ewidencji oraz statutem organizacji na adres: Fundacja Oczami Brata, ul. Brzezińska 57/59, 42-208 Częstochowa,

- za zachowanie terminu uznaje się datę stempla pocztowego na przesłanej wersji papierowej, dostarczonej na adres fundacji w ciągu dwóch dni od daty złożenia wniosku w systemie,
- wniosek i umowę muszą podpisać osoby upoważnione do składania oświadczeń woli i zaciągania zobowiązań finansowych w imieniu organizacji.
- **Ważne!** Warunkiem złożenia oferty jest brak zaległości z tytułu zobowiązań podatkowych i składek na ubezpieczenie społeczne.

VIII. Termin realizacji konkursu

Za kwalifikowalne uznaje się koszty, które organizacja poniesie od daty rozpoczęcia realizacji projektu do daty zakończenia realizacji projektu.

Najważniejsze terminy związane z realizacją projektów i grantów:

- 10.12.2025 r. – 7.01.2026 r. – termin składania wniosków grantowych;
- 30.09.2026 r. – maksymalny termin realizacji grantów;
- 30.10.2026 r. – maksymalny termin na złożenie sprawozdań przez grantobiorców;
- 30.11.2026 r. – maksymalny termin na rozliczenie grantów przez Operatora (30 dni kalendarzowych);

UWAGA:

Jeśli organizacja zaplanuje zakończenie realizacji projektu przed 30 września 2026 r. sprawozdanie końcowe musisz złożyć w terminie 30 dni kalendarzowych licząc od dnia zakończenia realizacji projektu.

IX. Zasady sprawozdawczości i kontroli

- Grantobiorca składa sprawozdanie końcowe elektronicznie przez Generator Składania Wniosków (www.granty.oczamibrata.pl) oraz w wersji papierowej przesłanej w terminie 2 dni od przesłania sprawozdania w generatorze. Sprawozdanie powinno być sporządzone według wzoru (załącznik nr 4 do ogłoszenia).
- Sprawozdanie musi dokumentować wykonane działania, osiągnięte rezultaty oraz rzeczywiste koszty — z rozbiem na poszczególne pozycje. Do sprawozdania dołącza się sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym dowody księgowe potwierdzające poniesione wydatki. Grantodawca zastrzega prawo do weryfikacji sprawozdania i może żądać dodatkowych wyjaśnień lub dokumentów.
- Grantodawca ma prawo kontrolować prawidłowość wykonania zadania w trakcie realizacji i po jej zakończeniu. Osoby upoważnione mogą żądać udostępnienia dokumentów i wyjaśnień zarówno w siedzibie Grantobiorcy, jak i w miejscu realizacji zadania.

- Grantodawca może przeprowadzać wizyty monitoringowe — zapowiedziane w siedzibie Grantobiorcy (w godzinach pracy) oraz niezapowiedziane w trakcie realizacji działań merytorycznych — celem sprawdzenia zgodności realizacji z ofertą i prowadzonej dokumentacji.

X. Dostępność i informacja

- Grantobiorca zobowiązany jest prowadzić działania i udostępniać materiały w sposób zapewniający dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, zgodnie z ustawą o zapewnianiu dostępności z 19 lipca 2019 r.
 - dostępności architektonicznej miejsc realizacji (np. podjazdy, toalety dostępne dla osób z niepełnosprawnością),
 - dostępności cyfrowej materiałów informacyjnych (np. zgodność z wymaganiami dostępności stron i dokumentów),
 - zapewnienia usług wspierających (np. tłumacz PJM, audiodeskrypcja)
- Na wszystkich materiałach promocyjnych, informacyjnych i szkoleniowych należy umieścić: **logo Fundacji Oczami Brata, logo PFRON, logo konkursu oraz informację, że projekt jest finansowany / współfinansowany ze środków PFRON za pośrednictwem Fundacji Oczami Brata.**
- **UWAGA! Wszelkie materiały promocyjne MUSZĄ uzyskać akceptację Fundacji Oczami Brata i być przez Fundację zweryfikowane przed upublicznieniem przez grantobiorcę.**
- **Koszty poniesione na wytworzenie materiałów bez wymaganych oznaczeń mogą zostać uznane za niekwalifikowalne.**

XI. Umowa i wzory dokumentów

Oferta złożona przez Grantobiorcę stanowi integralną część umowy.

Zobowiązania Grantobiorcy:

- realizacji zadania zgodnie z zaakceptowaną ofertą, harmonogramem i kosztorysem,
- wykorzystania środków wyłącznie zgodnie z przeznaczeniem,
- prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla projektu,
- terminowego składania sprawozdań,
- przechowywania dokumentacji przez okres 5 lat od zakończenia zadania.

Wszelkie zmiany warunków realizacji zadania (np. terminy, koszty, zakres działań) wymagają **formy pisemnej w postaci aneksu do umowy** i muszą być zgłoszone z odpowiednim

wyprzedzeniem — nie później niż 2 miesiące przed planowanym zakończeniem realizacji zadania. Wnioski zgłoszone po tym terminie mogą pozostać bez rozpatrzenia. Środki dotacji przekazywane są na **wydzielony rachunek bankowy Grantobiorcy** podany w umowie.

Grantodawca może **wstrzymać przekazanie środków lub zażądać ich zwrotu** m.in. w przypadku:

- wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem,
- nadużyć finansowych,
- nieprzestrzegania harmonogramu działań,
- braku wymaganych oznaczeń materiałów,
- odmowy poddania się kontroli,
- odmowy udostępnienia dokumentów.

Jeśli Grantobiorca jest podatnikiem VAT, **podatek VAT nie jest kosztem kwalifikowalnym**, chyba że ze względu na obowiązujące przepisy Grantodawca nie ma prawa do odliczenia VAT.

Umowa kończy się:

- po zatwierdzeniu sprawozdania końcowego,
- w przypadku rozwiązania umowy przez Grantodawcę z ważnych powodów (np. rażące naruszenia),
- z dniem upływu terminu jej obowiązywania.

Po zakończeniu umowy wszystkie środki niewykorzystane i nieużnane muszą zostać zwrócone.

Grantobiorca ma obowiązek stosować wszystkie **wzory formularzy, oświadczeń i sprawozdań określone w ogłoszeniu konkursowym i załączonych do umowy**. Niedopuszczalne jest modyfikowanie wzorów poza polami przeznaczonymi do uzupełnienia.

XII. Postanowienia końcowe

Dokument niniejszy wchodzi w życie z dniem zatwierdzenia przez Zarząd Fundacji Oczami Brata. Wszystkie załączniki stanowią integralną część dokumentacji konkursowej.

XIII. Skargi i wnioski:

W przypadku pojawienia się w ramach realizacji projektu stosowane są procedury zgodnie z Zarządzeniem 1/02/2023 Zarządu Fundacji Oczami Brata z dnia 21 lutego 2023 r. w sprawie wprowadzenia wewnętrznej procedury przyjmowania, rejestrowania oraz załatwiania skarg i wniosków w Fundacji Oczami Brata.

XIV. Osoba odpowiedzialna za prawidłowy nadzór nad projektem (dostępna od poniedziałku do piątku w godzinach 10:00-15:00):

Imię i nazwisko: Daria Piechowicz

Funkcja: Specjalista ds. merytorycznych

Numer telefonu i adres e-mail: 533-950-736, d.piechowicz@oczamibrata.pl

Zatwierdzono przez Zarząd Fundacji Oczami Brata

Częstochowa, dnia 10.12.2025 r.

